משניות מבוארות

מסכת סוטה פרק ח

ז **ברכות כהן גדול כיצד.** חזן הכנסת משמשת הצבור בבית הכנסת שבהר הבית **נוטל ספר תורה ונותנה לראש הכנסת** בגבי קצות מי יערב לפני התבה בדומה, **וראש הכנסת נותנה לסגן, והסגן נותנה לכהן גדול.** וכל זה הוא משום כבודו של הכהן גדול, **להראות שיש** לראש הכנסת, חזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנה לסגן, והסגן נותנה לכהן גדול, וכהן גדול עומד ומקבל וקורא עומד, וקורא (שם טז) **אחרי מות,** (שם כט) **ואך בעשור.** **וגולל את התורה ומניחה בחיקו** ואומר, **יותר מפה שקריתי לפניכם כתוב כאן.** (במדבר כח) **ובעשור שבחומש הפקודים** קורא **על פה, ומברך עליה שמונה ברכות, על התורה, ועל העבודה, ועל מחילת העון, ועל המקדש, ועל ישראל, ועל הכהנים, ועל שאר התפלה:** **ח** **פרשת המלך כיצד.** מוצאי יום הראשון של חג, בשמיני במוצאי שביעית, עושין לו בימה של עץ בעזרה, (דברים לא) **מקץ שבע שנים** בימות הגאונים, **וגו'.** **חזן הכנסת נוטל ספר תורה ונותנה לראש הכנסת, וראש הכנסת נותנה לסגן, והסגן נותנה לכהן גדול, וכהן גדול עומד ומקבל וקורא עומד, וקורא** (שם טז) **אחרי מות,** (שם כט) **ואך בעשור.** **וגולל את התורה ומניחה בחיקו ואומר, יותר מפה שקריתי לפניכם כתוב כאן.** אגריפס **המלך עומד ומקבל וקורא עומד, ומחילת המלך** (שם יז) **ללא תוכל לתת עליך איש נכרי, זלגו עיניו דמעות** שמקרא **ל"לא תוכל לתת עליך איש נכרי" אמרו לו חכמים** לא **תתירא אגריפס, אחיו אתה, אחיו אתה, אחיו אתה.** מפני **שאמו מישראל.** ואמרו בירושלמי **שקבשיל שהחניפו לאגריפס נפלו הרבה חללים** בחותו יום, **וקורא** בתורה **מתחלת "אלה הדברים" עד "שמע", ושמע** שבפרשת **ואתחנן** שיש בו **קבלת** (שם ז) **"ולא לקחה" ולא כתיב "לקח", שקריר שתהא רואיה לו ולא אלו שאסורין לו, וכן ממזרת ונתינה לישראל, או בת ישראל לממזר ולנתין, לא היה חוזר. רבי יהודה אומר, אף הבוגה בית שמאי לא יבוגה בית הלל שנה בו דבר לא יבוגה חוזר, ולא חדש הוא אצלו. רבי אליעזר אומר, אף הבוגה בית לבנים שיחלו שתי קמטים ראוי לבית לבנים, וקריר לחדשה שני פנמים בכל שבע שנים, לכן לא הני דבר לא קנימא, ולכן לא היה חוזר. למעלה דברנו מאלו שהן חולכין עד הגבול ושלמעין דברי שנה בשלמעין ומקומן שאינן יוצאין מביתן. בנה בית וחנכו, ועדין לא זד בו שנה אחת, נטע כרם ולא נשנה קרבינית ועדין לא עברה שנה רבעית עליו. הנושא את אריוסתו, וכן הבונס את יבמתו, ולא עברה עליו שנה מעת שנשאה, שנאמר** (דברים כה, ה) **"כי יקח איש אשה חדשה וגו' נקי יהיה לביתו שנה אחת, "לביתו" זה בית, והיינו בשביל ביתו שבנה. "יהיה" רבוי לרבות, זה כרמו. "ושמח את אשתו" זו אשתו. "אשר לקח", לבניא מן המשפקין מים לבל אינן מתקנין אם בתקנין. עוד כאן מדבר ושוטר משמיע. מכאן שוטר מדבר ושוטר משמיע. ד)** (שם ה) **"וישפו השטרים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישב לביתו". רבי עקיבא אומר "הירא ורך הלבב", כמשמעו, שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה, כשמתקשרין לעמוד צפופין שלא יפרצום אוירים ולראות חרב שלופה. רבי יוסי הגלילי אומר, "הירא ורך הלבב", זהו המתירא מן העברות שביד, ואפילו מדברי סופרים, לפיכך תלתה לו תורה** (שם ח) **"ויסף השטרים לדבר אל העם ויפקדו שרי צבאות בראש העם,** וכן **ובעקבו שלם עם** בסוף **כל אלו שיחזור בנגלן, כגון אשה נכרם, כדי שלא יתביש זה שמתירא מעברות. ובאמת מי שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה גם היה נמלט. רבי יוסי אומר, אלמנה שנשאת לכהן גדול, גרושה וחלוצה שנשאת לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה בשנשאת לישראל, בת ישראל שנשאת לממזר ולנתין, הרי הוא "הירא ורך הלבב". דסביריא לרבי יוסי דרק על עברות מן התורה הוא חוזר ולא העובר על דברי סופרים. (שם ט) "והיה כבלת השטרים לדבר אל העם ויפקדו שרי צבאות בראש העם,** וכן **ובעקבו שלם עם** בסוף **כל אלו שיחזור בנגלן, כגון אשה נכרם, כדי שלא יתביש זה שמתירא מעברות. ובאמת מי שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה גם הי